

رام - هجدهم مرداد

شروین وکیلی

رام (روزشمار ایرانی معنادار) کوششی است برای بازسازی تقویم روزشماری معنادار برای ایرانیان، به شکلی که مناسبتها و سالگردهای منسوب به روزها عینیتی علمی داشته باشد و زمان روزمره و معنازوده‌ی امروزی که روزهایمان را پوچ و پوک ساخته را به توالی‌ای معنادار از سالگردِ رخدادهای معنادار تبدیل کند.

سه گوشزد در درباره‌ی طرح رام:

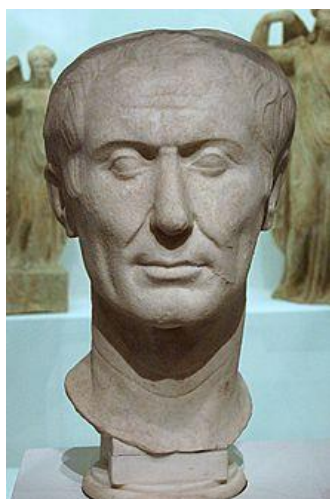
(۱) تمام تاریخ‌هایی که شناسه‌ی میلادی (م.) یا پیشامیلادی (پ.م) ندارند به هجری خورشیدی محاسبه شده‌اند.
(۲) محتوای روزشمار رام نهایی نیست و تا پایان سال ۱۳۹۶ تکمیل می‌شود. هنگام نقل آن به طرح ارجاع دهید و این نکته را در نظر داشته باشید.

(۳) اگر مناسبتی سراغ دارید که نادیده مانده، آن را همراه با نشانی مرجعش در تلگرام برایم بفرستید که در این طرح گنجانده شود:

@SherwinVakili (<https://t.me/SherwinVakili>) / tel.0912-6363764

هجدهم مرداد

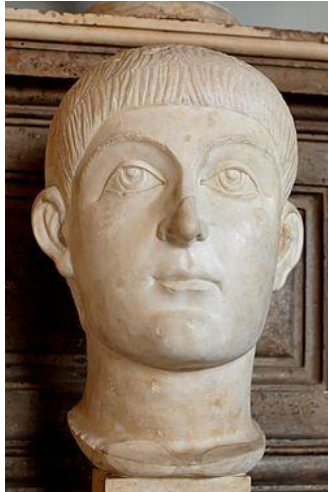
این روز در تاریخ معاصر ایران با چند رخداد در زمینه‌ی مطبوعات مصادف بوده است. روز سه شنبه هجدهم مرداد سال ۱۲۹۴ ابراهیم پورداود نخستین شماره از روزنامه‌ی رستاخیز را که مضمونی ملی‌گرایانه و تندرو داشت منتشر کرد. این روزنامه در بغداد منتشر می‌شد! در همین روز به سال ۱۳۰۳ برادران سعادت در کرمانشاه چاپخانه‌ی سعادت را تاسیس کردند که تاثیر زیادی در ترویج کتابخوانی و نویسندگی مدرن در این شهر داشت. این چاپخانه

با تجهیزات آلمانی و پشتیبان صاحب‌نظران این کشور راه‌اندازی شد. چهار سال بعد دولت رضا شاه با طی مسیری حقوقی قوانین مربوط به کاپیتولاسیون را که از دوران قاجار به یادگار مانده بود یک به یک لغو کرد. در چنین روزی به سال ۱۳۰۷ قرارداد لغو کاپیتولاسیون بین ایران و سوئد امضاء و مبادله شد.

در تاریخ جهان این روز با جنگهایی خونین قرین بوده است. در سال ۴۸ پیش از میلاد یولیوس سزار

(تصویر روبرو) در نبرد فارسالوس بر پمپی غلبه کرد و او را از قدرت کنار زد. در سال ۳۷۸ میلادی والنس

امپراتور روم (تصویر زیر) در نبرد آدریانوپل از ویژگیها شکست خورد و به همراه نیمی از سپاهیاناش کشته شد. در ۸۷۹ هجری خورشیدی قوای عثمانی پس از شکست دادن ناوگان ونیز متونی در مسینیا را گرفتند و در ۱۱۸۹ ناپلئون وستفالی را گرفت و در قلمرو خود ادغام کرد.

در هجدهم امرداد سال ۱۳۲۱ مهاتما گاندی به خاطر دعوت مردم هند به

اعتصاب دستگیر شد، سه سال بعد در ۱۳۲۴ آمریکا بمب اتمی ای به نام «مرد

چاق» را روی ناکازاکی انداخت که به مرگ فوری ۳۵ هزار نفر منتهی شد. در میانشان بین ۲۳ تا ۲۸ هزار نفر

کارگر وجود داشت و دو هزار نفرشان کره‌ای‌هایی بودند که برای بیگاری به ژاپن آورده شده بودند. دقیقا در

همین روز ارتش سرخ شوروی به منچوری حمله برد و با ژاپنی‌ها که آنجا را اشغال کرده بودند درگیر شد

در هجدهم امرداد سال ۱۳۴۴ اتحادیه‌ی مالزی سنگاپور را از عضویت اخراج کرد و به این ترتیب این

جزیره به نخستین کشوری تبدیل شد که استقلالش نادلخواه و تحمیلی بود! در ۱۳۷۲ حزب لیبرال دموکرات ژاپن

پس از ۳۸ سال از قدرت کنار رفت و در ۱۳۷۸ بوریس یلتسین نخست وزیرش سرگئی استپاشین را عزل کرد و

برای چهارمین بار کل کابینه‌اش را برکنار کرد

این روز با چند رخداد پراکنده‌ی سطح فرهنگی هم مصادف بوده است. در ۱۲۳۳ هنری دیوید تورو

کتاب والدن را به چاپ رساند، در ۱۲۷۱ توماس ادیسون حق اختراع تلگراف دوطرفه را ثبت کرد و در ۱۳۲۳

سازمان جنگلداری آمریکا نخستین پوستر «خرس دودی» (smoky bear) را برای تبلیغ حفظ منابع طبیعی منتشر

کرد. (تصویر چپ: خرس دودی اصلی در باغ وحش)

در ضمن در همین روز به سال ۱۳۴۸ پیروان یک مرشد معنوی به نام چارلز منسون به یک مهمانی

هنرمندان حمله بردند و شارون تیت هنرپیشه که باردار هم بود را به همراه سایر حاضران به قتل رساندند. شارون

تیت همسر رومن پولانسکی بود. (تصویر زیر)

در این روز دو دانشمند نامدار زاده شدند که عبارتند از آمادئو آوگادرو شیمیدان ایتالیایی (۱۱۵۵) و ژان پیازه روانشناسی بلژیکی (۱۲۷۵). اما شمار نامداران در گذشته در این رو بیشتر است و این نامها را در بر می‌گیرد: مامون خلیفه عباسی (۲۱۲)، نجم‌الدین ایوب سردار کرد و پدر صلاح‌الدین ایوبی (۵۵۲)، هیرونیموس بوش نقاش هلندی (۸۹۵)، هرمان هسه (۱۳۴۱)، و دمیتری شوستاکوویچ آهنگساز روس (۱۳۵۴). در حوزه‌ی تمدن ایرانی هم فریدون فرخزاد به سال ۱۳۷۱ در شهر بن آلمان به قتل رسید و محمود درویش سیاستمدار و شاعر فلسطینی به سال ۱۳۸۷ درگذشت.

درویش

شُستاکوویچ

هسه

پیاژه

آوگادرو